

REZUMAT

la proiectul „Dezvoltarea politicilor pe piața muncii în vederea sporirii ocupării forței de muncă”, cifrul 20.80009.1606.09, conducător de proiect – dr. hab. BÎRCĂ Alic, Academia de Studii Economice din Moldova

Piața muncii din Republica Moldova se află într-un proces de dezvoltare și transformare, ceea ce ne permite să constatăm că aceasta nu a atins gradul de maturitate care să-i asigure buna funcționalitate. Fiind în proces de ajustare la noile cerințe ale economiei concurențiale, piața muncii a fost „lovită” de noi probleme generate de fenomenul globalizării. Una dintre acestea se referă la creșterea accentuată a migrației internaționale a forței de muncă autohtone. În ultimii 2 ani, piața muncii din Republica Moldova a fost expusă unei noi provocări – pandemia Covid 19. Aceasta a cauzat o reducere a ratei ocupării forței de muncă în Republica Moldova. De asemenea, cercetările efectuate demonstrează creșterea numărului de șomeri înregistrați la ANOFM, precum și reducerea numărului posturilor vacante înregistrate de această instituție guvernamentală. Totodată, trebuie remarcat faptul că în Republica Moldova există anumite categorii de forță de muncă în care rata de ocupare este destul de redusă, comparativ cu cea înregistrată la nivel național. În cazul dat, se necesită eforturi din partea instituțiilor guvernamentale pentru îmbunătățirea nivelului de ocupare, prin implementarea unor politici de ocupare sustenabile.

Ocuparea informală reprezintă o altă problemă destul de importantă pentru Republica Moldova și implică noi acțiuni de conștientizare a forței de muncă asupra riscurilor economice și sociale la care se expun. Or, în perioada crizei pandemice anume persoanele ocupate în sectorul informal au avut cel mai mult de suferit, fiind lipsite de orice suport financiar. O problemă deosebită pentru Republica Moldova o reprezintă și nivelul redus de ocupare a forței de muncă în mediul rural. Lipsa oportunităților de angajare în mediul rural determină tot mai multe persoane să migreze spre localitățile urbane sau să emigreze în străinătate, fenomen ce conduce la depopularea accentuată a localităților rurale. Grupul NEET reprezintă o altă problemă pentru Republica Moldova, deoarece reprezintă o rezervă de forță de muncă care nu este valorificată și care ar putea contribui, în mod esențial, la soluționarea deficitului de forță de muncă pe care îl atestă angajatorii autohtoni.

Urmare a analizei, efectuate prin comparație, în ceea ce privește piața muncii din Republica Moldova și Uniunea Europeană, au fost constatate mai multe divergențe în materie de ocupare a forței de muncă. Indicatorii ce reflectă nivelul de ocupare a forței de muncă sunt cu mult mai inferiori în Republica Moldova față de cei înregistrați în majoritatea statelor membre UE. Spre deosebire de statele membre UE, în Republica Moldova se înregistrează o pondere mare a forței de muncă care nu deține o meserie sau un nivel de calificare. În condițiile economiei bazate pe cunoaștere, când cunoștințele și competențele profesionale devin importante în orice domeniu de activitate, persoanele în cauză riscă să fie excluși de pe piața muncii, „contribuind” astfel la creșterea numărului șomerilor pe termen lung.

Luând în considerație cele menționate mai sus, dar și pentru a realiza obiectivele planificate în această etapă a proiectului, eforturile echipei de cercetare au fost canalizate spre: dezvoltarea cadrului metodologic al pieței muncii și al politicilor de ocupare a forței de muncă, analiza impactului proceselor demografice și al migrației internaționale asupra pieței autohtone a muncii, precum și evidențierea discrepanțelor și similitudinilor dintre piața muncii din Republica Moldova și statele membre UE. Rezultatele obținute de membrii echipei de cercetare au fost discutate în cadrul unei Mese Rotunde, organizată în cadrul proiectului, precum și mla alte reuniuni științifice organizate în Republica Moldova și peste hotare. De asemenea, rezultatele cercetării au fost materializate în 22 de publicații, dintre care 6 lucrări au fost publicate în reviste indexate în Baze de Date Internaționale, iar 16 lucrări - în volumele unor Conferințe Științifice Internaționale, desfășurate atât în țară, cât și peste hotare.